

פרשה פקודי תשפ"ד

דעת חיים ומוסר

ללכת ע"פ שכלנו הישר

ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה עשה את כל אשר ציוה ה' את משה (שמות לח, כב) ופירש"י אשר ציוה אותו משה אין כתיב כאן, אלא כל אשר ציוה ה' את משה, אפי' דברים שלא אמר לו רבו, הסכימה דעתו למה שנאמר למשה בסיני. כי משה ציוה לבצלאל לעשות תחילה כלים ואח"כ משכן, אמר לו בצלאל, מנהג עולם לעשות תחילה בית ואח"כ משים כלים בתוכו, אמר לו כך שמעתי מפי הקב"ה, א"ל משה בצל אל היית, כי בוודאי כך ציוה לי הקב"ה, וכן עשה המשכן תחילה ואח"כ עשה כלים, עיי"ש. דברי בצלאל למשה היו שההגיון הישר לא יתן שכך ציוה ה', שקודם יבנו הכלים ורק אח"כ את הבית. שאין זה מנהג העולם ולא כך מקובל. ובאמת כך זה היה. שציוה ה' קודם לעשות הבית ורק לאחמ"כ את הכלים.

כדאי שנשים לבנו ליסוד נפלא שכתוב כאן. בפר' בראשית נאמר (א, כו) ויאמר אלקים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, ופירש"י להבין ולהשכיל. לאדם ניתן שכל, להבין ולהשכיל, ועם זה השכל הוא צריך לפעול. להעביר כל ענין דרך מאזני השכל שאותו נתן לו הקב"ה. וכפי ששמעתי מאאמור"ר זצ"ל שהיה מרגלא בפומיה דרבו הח"ח זצ"ל לומר, א ייד דארף זיין גוט, פרום און קלוג. יהודי צריך להיות טוב, יר"ש וגם חכם. להיות פרומער, אבל קלוג, בחכמה. שלא יהיה לעול על סובביו ושיהיה נעים לאחרים במחיצתו. לא להפוך את הטפל לעיקר. וכן לא להיות כמו עדר, העושה מעשיו אחרי כל העולם. אלא עצור! תתבונן. תעביר את הדברים במאזני שכלך, לבחון שאכן אתה פועל נכון, לעשות שימוש ראוי בשכל אותו נתן לך השי"ת.

וזה אשר למדנו כאן מבצלאל. שאמר למשה, הנה על פי ההגיון והשכל הישר לא יתכן שכך ציוה ה'. והוא צדק! וממנו עלינו ללמוד, להיות ברי שכל וברי דעת. כי התביעה הגדולה ביותר על האדם הוא שיעשה שימוש נכון בשכל שהקב"ה נתן לו. להיות א קלוגער. אדם חכם. שעושה דברים אחר מחשבה מעמיקה. ומצד שני נמנע מלעשות דברים שאינם מתיישבים בשכלו. ולמעשה זו ההצלחה הגדולה ביותר של חיי האדם, להיות חכם"י.